

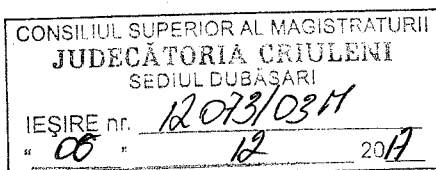
Republica Moldova  
Judecătoria Criuleni  
sediul Dubăsari



4580, r-nul Dubăsari, s.Ustia, str. Ștefan cel Mare 9  
fax: 0 (248) 55-5-66, tel: 0 248- 55-5-66  
e-mail: jdb@justice.md  
web: instante.justice.md

Республика Молдова  
Суд Криулень  
Местонахождение Дубэсарь

4580, Дубоссарский р-н, с.Устья, ул. Штефан чел Маре 9.  
факс: 0 (248) 55-5-66, тел: 0 248- 55-5-66  
e-mail: jdb@justice.md  
web: instante.justice.md

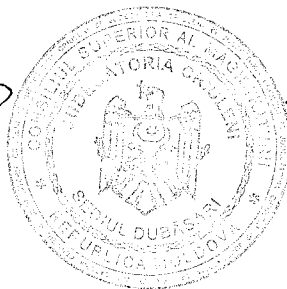


✓  
Curtea Constituțională a RM  
mun. Chișinău, str. A. Lăpușneanu nr.28

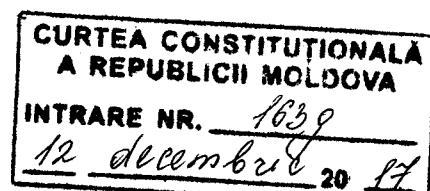
Prin prezenta, Judecătoria Criuleni, sediul Dubăsari, în temeiul art. 135 din Constituție, Vă remite spre examinare excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.10 alin.(1) lit.(a) din Codul transporturilor rutiere, adoptat prin Legea nr.150 din 17.07.2014, în partea ce ține de textul:” să retragă, parțial sau total, autorizații”, ridicată de avocatul Tatiana Guțu în pricina civilă nr.2c-21/17.

Anexe: Încheiere, Sesizarea, copia cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate și copiile cererilor de chemare în judecată împreună cu actele anexate pe 47 file.

Judecător



Alexandru Motricală



## ÎNCHEIERE

01 decembrie 2017

s.Ustia r-nul Dubăsari

### Judecătoria Criuleni, sediul Dubăsari

Instanța în următoarea componență:

Președintele ședinței, judecătorul  
Grefier

Alexandru Motricală  
Natalia Fendic

examinînd în ședință publică cererea formulată de către reprezentantul Î.I. „Moiseev Aurel” avocatul Tatiana Guțu, cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a unor prevederi de Lege, în pricina civilă la cererea Autorității administrative „Agenția Națională Transport Auto” cu privire la retragerea autorizațiilor de transport rutier de persoane eliberate Î.I. „Moiseev Aurel” și cererea de chemare în instanța de contencios administrativ depusă de Î.I. „Moiseev Aurel”, către Autoritatea administrativă „Agenția Națională Transport Auto”, cu privire la contestarea actului administrativ,

### A CONSTATAT:

La 14.03.2017 Autoritatea administrativă „Agenția Națională Transport Auto” a depus cerere cu privire la retragerea autorizațiilor de transport rutier de persoane eliberate Î.I. „Moiseev Aurel”.

În motivarea cererii petiționara a invocat că, în conformitate cu Programul de transport interraional expus în anexa nr.1 și lista operatorilor de transport antrenați la deservirea rutelor regulate incluse în programul de transport interraional expusă în anexa nr.2 la ordinul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor nr.192 din 31.12.2014 „Cu privire la aprobarea programelor de transport rutier interraional și cel internațional și eliberarea autorizațiilor de transport rutier de persoane”, ruta regulată (codul rutei 4659) cursele (05/06) Chișinău 10:50 – Coșnița 07:30 și cursele (07/08) Chișinău 17:45 - Coșnița 12:30, au fost atribuite spre deservire operatorului de transport Î.I. „Moiseev Aurel”.

Conform prevederilor rubricii nr.13 din programul de transport interraional anexa nr.1 la ordinul nr.192 din 31.12.2014, la ruta dată sunt stabilite următoarele zile de circulație „1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 = luni, marți, miercuri, joi, vineri, sâmbătă, duminică”, iar conform rubricii nr.14 din aceeași anexă, este stabilit regimul de deservire „Anual”, fapt din care reiese că Î.I. „Moiseev Aurel”, urma să deservească zilnic cursele Chișinău 10:50 - Coșnița 07:30 și Chișinău 17:45 – Coșnița 12:30.

Potrivit prevederilor art.9 alin.(1) lit.b) Codul transporturilor rutiere și în vederea executării pct.4 din ordinul nr.192 din 31.12.2014,

Autoritatea administrativă „Agenția Națională Transport Auto” a eliberat operatorului de transport Î.I. „Moiseev Aurel” pentru deservirea curselor vizate, autorizațiile de transport rutier de persoane prin servicii regulate în trafic interraional: cursa 4659 Chișinău 10:50 – Coșnița 07:30, nr.0101887 din 07.04.2015 și cursa 4659 Chișinău 17:45 – Coșnița 12:30, nr.0101888 din 07.04.2015.

Urmare a examinării informației anexate la scrisoarea nr.154 din 13.02.2017 parvenită în adresa Agenției de la Î.S. „Gările și Stațiile Auto”, s-a constatat că, operatorul de transport rutier Î.I. „Moiseev Aurel”, în perioada 01.01.2017 – 31.01.2017, la efectuarea curselor Chișinău 10:50 – Coșnița 07:30 și Chișinău 17:45 – Coșnița 12:30, din plecările planificate nu a efectuat nici una, prin ce a înregistrat 100% de suspendări din totalul curselor prevăzute în graficul de circulație la ruta/cursa vizată.

Astfel, susține petiționara că, operatorul de transport rutier a comis abaterea prevăzută în art.38 alin.(21) lit.a) Codul transporturilor rutiere.

Fiind constatate faptele comiterii abaterilor menționate, în conformitate cu prevederile art.10 alin.(1) lit.a), art.38 alin.(21) lit.a) și alin.(25) din Codul Transporturilor Rutiere, Autoritatea administrativă „Agenția Națională Transport Auto” a adoptat decizia nr.11 din 10.03.2017, privind retragerea de la operatorul de transport Î.I. „Moiseev Aurel”, a autorizațiilor de transport rutier prin servicii regulate în trafic interraional nr.0101887 din 07.04.2015, eliberată pentru cursele (05/06) Chișinău 10:50 – Coșnița 07:30 și nr.0101888 din 07.04.2015, eliberată pentru cursele (07/08) Chișinău 17:45 - Coșnița 12:30.

Autoritatea administrativă „Agenția Națională Transport Auto”, în cazurile prevăzute de lege poate solicita sistarea temporară a valabilității sau, după caz, retragerea licențelor/autorizațiilor ce vizează activitatea de întreprinzător, fapt ce are ca efect imposibilitatea continuării acestei activități la nivel de întreprindere sau de unitate funcțională autorizată a acesteia.

Astfel, Autoritatea administrativă „Agenția Națională Transport Auto” cere emiterea hotărârii judecătorești privind retragerea autorizațiilor de transport rutier de persoane prin servicii regulate de trafic interraional eliberate Î.I. „Moiseev Aurel”, după cum urmează:

- nr.0101887 din 07.04.2015, eliberată pentru cursele (05/06) Chișinău 10:50 - Coșnița 07:30;
- nr.0101888 din 07.04.2015, eliberată pentru cursele (07/08) Chișinău 17:45 - Coșnița 12:30.

Prin hotărârea Judecătoriei Criuleni, sediul Dubăsari din 23 martie 2017, acțiunea înaintată de Autoritatea administrativă „Agenția Națională Transport Auto” s-a admis și s-au retras de la Î.I. „Moiseev Aurel” autorizația de transport rutier de persoane prin servicii regulate în trafic interraional cu nr.0101887 din 07.04.2015, eliberată pentru cursa (05/06) Chișinău 10:50 - Coșnița 07:30, precum și autorizația de

transport rutier de persoane prin servicii regulate în trafic interraional cu nr.0101888 din 07.04.2015, eliberată pentru cursa (07/08) Chişinău 17:45 - Coşniţa 12:30.

La 25.04.2017 Î.I. „Moiseev Aurel” ne fiind de acord cu hotărîrea vizată a atacat-o cu apel.

Prin Decizia Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chişinău din 27.07.2017, s-a admis apelul declarat de Î.I. „Moiseev Aurel”, fiind casată hotărîrea Judecătorei Criuleni (sediul Dubăsari) din 23 martie 2017, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond, în alt complet de judecată.

La 19.05.2017 Î.I. „Moiseev Aurel”, a depus în Judecătoria Chişinău, sediul Centru cerere către Autoritatea administrativă „Agenția Națională Transport Auto”, cu privire la anularea deciziei nr.11 din 10.03.2017 „Privind retragerea autorizațiilor de transport rutier de persoane prin serviciu regulate în trafic interraional pentru ruta Chişinău 10:50; 17:45-Coşniţa 07:30;12:30 de la operatorul de transport Î.I. „Moiseev Aurel”.

În motivarea cererii de chemare în judecată Î.I. „Moiseev Aurel”, a invocat că, conform ordinului Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor nr.192 din 31.12.2014 „Cu privire la aprobarea programelor de transport rutier interraional și cel internațional și eliberare autorizațiilor de transport rutier de persoane și a anexelor nr.1 și 2 la acest ordin, Î.I. „Moiseev Aurel” i-au fost atribuite pentru deservire cursa (05/06) Chişinău 10:50-Coşniţa 07:30 și cursa (07/08) Chişinău 17:45-Coşniţa 12:30.

În perioada 01.01.2017-31.01.2017 mijlocul de transport, care deservea rutele menționate s-a aflat în reparație, pe motivul defecțiunilor tehnice majore.

Î.I. „Moiseev Aurel” prestează servicii de transport de persoane pe o perioadă îndelungată de timp dar și pe alte curse și permanent și-a onorat conștiincios obligațiile în calitate de transportator.

Prin decizia nr.11 din 10.03.2017 Autoritatea Administrativă, „Agenția Națională Transport Auto” a decis retragerea de la Î.I. „Moiseev Aurel” autorizația de transport rutier de persoane prin servicii regulate în trafic interraional cu nr.0101887 din 07.04.2015, eliberată pentru cursa (05/06) Chişinău 10:50 - Coşniţa 07:30 și a autorizației de transport rutier de persoane prin servicii regulate în trafic interraional cu nr. 0101888 din 07.04.2015, eliberată pentru cursa (07/08) Chişinău 17:45 - Coşniţa 12:30.

Cu decizia menționată nu este de a acord, o consideră ilegală și care urmează a fi anulată, deoarece potrivit pct.4 al acesteia, Secția programare transport rutier și evaluare a calității, urma să informeze părțile cointeresate despre conținutul deciziei.

Respectiv, Î.I. „Moiseev Aurel” este persoană interesată pe acest caz, dar pîrîtul a omis în mod intenționat s-o informeze despre adoptare, conținutul și căile de atac a acestei decizii.

Autoritatea Administrativă, „Agenția Națională Transport Auto” în opinia reclamantei avea scopul direct de a o priva de posibilitate prestării serviciilor de transport rutier; s-a adresat imediat în instanța de judecată solicitând retragerea licenței de transport eliberată reclamantei, lipsind Î.I. „Moiseev Aurel” de orice posibilitatea reală de a explica imposibilitatea efectuării curselor și prezentării dovezilor în acest sens, fapt care duce la nulitatea actului administrativ.

În scopul soluționării litigiului dat pe cale amiabilă, reprezentantul Î.I. „Moiseev Aurel” la data de 30.03.2017 a înaintat pîrîtei o cerere prealabilă, care a rămas fără soluționare pînă în prezent.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 28.09.2017 s-a dispus conexarea cererilor într-un proces unic.

Prin încheierea Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău din 05.10.2017, s-a constatat competența Judecătoriei Criuleni, sediul Dubăsari, la judecarea pricinii civile, intentate la cererea de chemare în judecată depusă de Autoritatea Administrativă „Agenția Națională Transport Auto” către Î.I. „Moiseev Aurel”, privind retragerea autorizației de transport rutier de persoane eliberate Î.I. „Moiseev Aurel” și cererea de chemare în judecată depusă de Î.I. „Moiseev Aurel” către Autoritatea Administrativă „Agenția Națională Transport Auto”, privind contestarea actului administrativ.

În ședință de judecată reprezentantul persoanei interesate Î.I. „Moiseev Aurel” avocatul Tatiana Guțu a depus cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art.10 alin.(1) lit.a) din Codul transporturilor rutiere, adoptat prin Legea nr.150 din 17.07.2014, în partea ce ține de textul: „*să retragă parțial sau total, autorizații*” opinînd că, aceasta contravine art.20, 53, 54 și 114 din Constituția Republicii Moldova.

Totodată a evidențiat că, odată ce această normă de drept a fost aplicată, iar în procesul judecării cauzei va fi abordată la efectuarea controlului judecătoresc, iar controlul constituționalității este de competența Curții Constituționale, instanța urmează să formuleze o sesizare în adresa Curții Constituționale în ordinea stabilită de art.121 din Codul de procedură civilă, cu suspendarea judecării pricinii.

Reprezentantul Autorității administrative „Agenția Națională Transport Auto” fiind citat legal, în ședința de judecată nu s-a prezentat, însă instanța a constatat că examinarea cererii formulate de către reprezentantul Î.I. „Moiseev Aurel” avocatul Tatiana Guțu nu încalcă nici un drept al pîrîtului, motiv din care a dispus examinarea cererii în absența sa.

Audiînd reprezentantul Î.I. „Moiseev Aurel” avocatul Tatiana Guțu în raport cu cererea formulată de către aceasta cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și prevederile legale pertinente speței, instanța de judecată consideră necesar de a o admite, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.12<sup>1</sup> alin.(1) și (3) din Codul de procedură civilă, *dacă în procesul judecării pricinii se constată că norma de drept ce urmează a fi aplicată sau care a fost deja aplicată este în contradicție cu prevederile Constituției Republicii Moldova, iar controlul constituționalității actului normativ este de competența Curții Constituționale, instanța de judecată formulează o sesizare a Curții Constituționale pe care o transmite prin intermediul Curții Supreme de Justiție. Din momentul emiterii de către instanță a încheierii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și pînă la adoptarea hotărîrii de către Curtea Constituțională, procedura de examinare a pricinii sau de executare a hotărîrii pronunțate se suspendă.*

În acest context instanța reține că, în pct.82 și 83 ale Hotărîrii nr.2 din 09.02.2016 Curtea Constituțională a relevat următoarele:

- Judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit.a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții avînd ca obiect prevederile contestate.

- Curtea reține că, verificarea constituționalității normelor contestate *constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decît doar în condițiile menționate la paragraful 82.*

Din conținutul solicitării de ridicare a excepției de neconstituționalitate instanța reține că, aceasta vizează următoarea normă:

- art.10 alin.(1) lit.a) din Codul transporturilor rutiere, adoptat prin Legea nr.150 din 17.07.2014, care prevede că:

*Agencia, în limitele competenței sale, are dreptul:*

*a) să elibereze, să suspende ori să retragă, parțial sau total, autorizații în condițiile legii.*

Totodată instanța constată că, reprezentantul Î.I.„Moiseev Aurel” avocatul Tatiana Guțu consideră norma respectivă ca fiind contrară art.20, 53, 54 și 114 din Constituția Republicii Moldova.

În acest context instanța menționează că, în temeiul art.135 alin.(1) lit.g) din Constituția Republicii Moldova, art.4 alin.(1) lit.g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art.4 alin.(1) lit.g) din Codul jurisdicției constituționale, rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative ține de competența Curții Constituționale.

Astfel, sub aspectul verificării întrunirii condițiilor stabilite de Curtea Constituțională în Hotărîrea nr.2 din 09.02.2016 instanța atestă că, norma vizată de către reprezentantul persoanei interesate Î.I.

„Moiseev Aurel” avocatul Tatiana Guțu constituie obiect al controlului de constituționalitate.

De asemenea, ridicarea excepției de neconstituționalitate a fost solicitată de către reprezentantul persoanei interesate Î.I. „Moiseev Aurel” avocatul Tatiana Guțu, iar norma vizată nu a mai făcut obiectul controlului de constituționalitate.

Din aceste considerente și ținând cont de faptul că, norma solicitată a fi supus controlului de constituționalitate urmează a fi aplicat la soluționarea prezentei pricini civile, avînd în vedere că, judecătorul nu trebuie să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, instanța ajunge la concluzia de a admite cererea reprezentantului Î.I. „Moiseev Aurel” avocatul Tatiana Guțu și de a ridica excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.10 alin.(1) lit.a) din Codul transporturilor rutiere, adoptat prin Legea nr.150 din 17.07.2014, în partea ce ține de textul: „*să retragă parțial sau total, autorizații*”.

Reieșind din cele expuse și conducîndu-se de prevederile art.12<sup>1</sup>, art.art.269-270 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,

#### **DISPUNE:**

Se ridică excepția de neconstituționalitate a prevederilor:

- art.10 alin.(1) lit.a) din Codul transporturilor rutiere, adoptat prin Legea nr.150 din 17.07.2014, în partea ce ține de textul: „***să retragă, parțial sau total, autorizații***”.

Procesul intentat la cererea Autorității administrative „Agenția Națională Transport Auto” cu privire la retragerea autorizațiilor de transport rutier de persoane eliberate Î.I. „Moiseev Aurel” și cererea de chemare în instanța de contencios administrativ depusă de Î.I. „Moiseev Aurel”, către Autoritatea administrativă „Agenția Națională Transport Auto”, cu privire la contestarea actului administrativ, se suspendă.

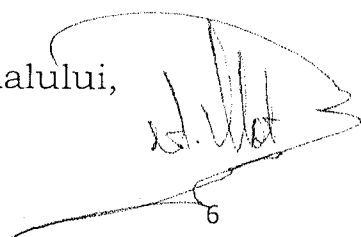
Se remite Curții Constituționale prezenta Încheiere, Sesizarea, copiile cererilor de chemare în judecată și copia cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate împreună cu actele anexate de către reprezentantul Î.I. „Moiseev Aurel” avocatul Tatiana Guțu, pentru a fi examinată conform competenței.

Încheierea nu este susceptibilă de a fi atacată cu recurs.

**Președintele ședinței,  
Judecătorul**

**Alexandru Motricală**

Copia corespunde originalului,  
Judecătorul



Alexandru Motricală

**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA**

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28, Chișinău MD 2004,  
Republica Moldova

**SESIZARE  
PRIVIND EXCEPȚIA DE  
NECONSTITUȚIONALITATE**

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit.a) și lit.g)  
din Constituția Republicii Moldova

I - AUTORUL SESIZĂRII

(Informații cu privire la autorul sesizării și eventualul său reprezentant)

1. Nume/Denumire GUTU 2. Prenume TATIANA

3. Funcția AVOCATĂ

4. Adresa Str. Alexandru cel Bun 21, of.7, mun. Chișinău, MD-2001

5. Tel./fax 022 271 767, 069392118, tatyagutzu@gmail.com

6. Numele și prenumele reprezentantului\*

7. Ocupația reprezentantului .....

8. Adresa reprezentantului .....

9. Tel. ....

10. Fax .....

11. ....

\* Dacă autorul sesizării este reprezentat/ă, a se anexa o procură semnată de autorul sesizării.

## II- OBIECTUL SESIZĂRII

(A se vedea Partea a II-a Notiței Explicative)

12.1. Prezenta sesizare are drept obiect de examinare verificarea constituționalității prevederilor art.10 alin.(1) lit.a) în partea formulării "*să retragă, parțial sau total autorizații*" din Codul Transporturilor Rutiere adoptat prin Legea nr.150 din 17.07.2014.

12.2. Redacția actuală a art.10 alin.(1) lit.a) din Codul Transporturilor Rutiere prevede că, Agenția (Agenția Națională Transport Auto), în limitele competenței sale, are dreptul să elibereze, să suspende ori "*să retragă, parțial sau total, autorizații*" în condițiile legii.

12.3. O problema de drept pe care o crează această sintagmă constă în faptul, că **Decizia de retragere a autorizațiilor** de transport de către Agenție, **NU** are valoarea juridică a unui act definitiv dar necesită a fi **DUBLATĂ** în mod obligatoriu prin **Hotărîrea** instanței de judecată de **retragere** a autorizațiilor, potrivit procedurii prevăzute de art. 343<sup>1</sup> Cod procedură civilă.

12.4. Respectiv, Agenția *retrăgînd* prin decizie autorizația de la titular, este obligată să înainteze în instanța de judecată, în decurs de 3 zile o cerere prin care *solicită instanței retragerea aceleiași autorizații*, fapt prin care **operatorul de transport rutier este supus unei duble sancțiuni**.

12.5. O altă problemă de ordin juridic pe care **legislatorul "nu a prevăzut-o"** prin includerea acestei sintagme apare la exercitarea **căilor de atac** asupra deciziei Agenției de retragere a autorizației. În situația în care Agenția este obligată să sesizeze instanța de judecată în termen de **3 zile** din data retragerii autorizației, respectiv **titularul autorizației este privat de dreptul** de a face uz de prevederile **art.38 alin.(23) Codul Transporturilor Rutiere**, care prevede că decizia de retragere a autorizației poate fi contestată prin cerere prealabilă conform Legii Contenciosului administrativ, unde termenul este de **30 zile** din data aducerii la cunoștință a actului administrativ, iar acțiunea în justiție poate fi înaintată încă peste 30 zile din data soluționării necorespunzătoare/nesoluționării cererii prelabile.

Astfel, **una și aceeași decizie** face obiectul a **două proceduri judiciare diferite**, specială și de contencios administrativ, în dependență de cine este reclamantul, *Agenția sau titularul*.

12.6 Avînd în vedere că în procedura specială termenul expedierii cererii în instanță de către Agenție este de 3 zile iar termenul de examinare a cauzei în judecată este de 5 zile, titularul autorizației este în imposibilitate să conteste decizia de Agenției conform procedurii prelabile, **care impune acestuia să respecte termenul de 30 zile** și doar după expirarea acestui termen este în drept să conteste respectiva decizie în judecată.

12.7 *Chiar și etapa înregistrării cererii, repartizării cauzei, stabilirea ședințelor, citarea părților, examinarea fondului, acumularea probelor, susținerile verbale, deliberarea și pronunțarea hotărîrii* - sunt etape judiciare care necesită o perioadă de timp mult mai mare decît examinarea cererii în procedura specială, care în acest timp deja va fi soluționată printr-o hotărîre irevocabilă, ceea ce va influența hotărîrea judecătorească ulterioară, că "*autoritatea lucrului judecat*", condiții în care **titularul dreptului este lipsit cu desăvârșire de garanțiile unui proces echitabil**.

12.8. A treia problemă pe care o ridică sintagma supusă controlului constituționalității rezidă că **atribuția Agenției la eliberarea autorizațiilor** este doar de **ordin tehnic** și nu are putere decizională, (în comparație cu alte instituții cu drept de retragere a licențelor/autorizațiilor), respectiv dreptul de retragere **NU** poate depăși puterea atribuită la eliberare a autorizațiilor.

12.9. Eliberarea autorizațiilor este precedată de o procedură de durată și mult mai complicată, realizată de diferite instituții și anume: obținerea licenței de către operatorul de transport, întrunirea tuturor condițiilor (de competență profesională, capacitate financiară, buna reputație, asigurarea

tehnico-materială—sediul, vehicule, etc), elaborarea programelor de transport de către comisiile specializate și organul central de specialitate, desfășurarea concursului pentru obținerea rutelor și **doar după toată această procedură se eliberează autorizațiile de transport, ultima fiind pusă în sarcina Agenției.**

Cu alte cuvinte, legislatorul, **acordînd Agenției un rol minim la obținerea autorizației de către titular,** a acordat în acelaș timp **dreptul integral în retrăgerea autorizațiilor,** prevedere care contravine constituției și urmează a fi declarat ca atare de către instanța constituțională.

tehnico-materială—sediul, vehicule, etc), elaborarea programelor de transport de către comisiile specializate și organul central de specialitate, desfășurarea concursului pentru obținerea rutelor și **doar după toată această procedură se eliberează autorizațiile de transport, ultima fiind pusă în sarcina Agenției.**

Cu alte cuvinte, legislatorul, **acordând Agenției un rol minim la obținerea autorizației de către titular,** a acordat în acelaș timp **dreptul integral în retrăgerea autorizațiilor,** prevedere care contravine constituției și urmează a fi declarat ca atare de către instanța constituțională.

### III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

(A se vedea Partea a III-a a Notiței Explicative)

13.1. La baza prezentei sesizări se află cauza civilă nr. 2c-21/17 (24-2c-3664-24102017) intentată de către judecătoria Criuleni, sediul Dubăsari, la data de 14 martie 2017, la cererea Autorității Administrative "Agenția Națională de Transport Auto", persoana interesată ÎI "Moiseev Aurel" privind retragerea autorizațiilor de transport rutier și cauza civilă nr. 12-3-35872-22052017 intentată de judecătoria Chișinău, sediul Centru la data de 22.05.2017 la cererea de chemare în judecată a lui ÎI "Moiseev Aurel" către Autoritatea Administrativă "Agenția Națională de Transport Auto" cu privire la contestarea actului administrativ.

13.2. Prin ordinul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor (MTID) nr.192 din 31.12.2014 a fost aprobat programul de transport interraional și lista operatorilor de transport care vor deservi rutele/cursele interraionale incluse în program. În baza ordinului menționat și anexelor nr.1 și 2 la acest ordin, ÎI "Moiseev Aurel" i-a fost atribuită, pentru deservire, o ruta regulată de transport de persoane în trafic interraional, fapt pentru care titularului i-au fost eliberate două autorizații de transport rutier.

13.3. Prin decizia nr.11 din 10.03.2017 Autoritatea Administrativă, "Agenția Națională Transport Auto" în baza art.10 alin.(1) lit.a) și art. 38 alin.(21) lit.a) din Codul Transporturilor Rutiere (operatorul de transport rutier nu a efectuat lunar mai mult de 30% din totalul curselor prevăzute în graficul de circulație...), a retras de la ÎI "Moiseev Aurel" autorizațiile de transport rutier de persoane prin servicii regulate în trafic interraional din 07.04.2015, eliberate pentru cursa stabilită în ordinul MTID.

13.4. La 14 martie 2017 ANTA a înaintat în instanța de judecată cererea către persoana interesată ÎI "Moiseev Aurel" cu privire la retragerea autorizațiilor de transport rutier de persoane prin servicii regulate în trafic interraional din 07.04.2015 **și la baza acțiunii a fost pusă propria decizie de retragere a autorizațiilor.**

13.5. Prin hotărîrea judecătoriei Criuleni, sediul Dubăsari din 23 martie 2017 a fost admisă cererea înaintată de Agenția Națională de Transport Auto și **au fost retrase repetat** de la ÎI "Moiseev Aurel" autorizațiile de transport (care deja erau retrase și de către ANTA prin decizia din 10 martie 2017).

13.6. ÎI "Moiseev Aurel", acționînd în baza **art. 38 alin.(23) din Codul Transporturilor Rutiere** și Legii cu privire la contenciosul administrativ și nefiind de acord cu retragerea autorizațiilor, la 31.03.2017 a contestat cu cerere prealabilă decizia ANTA nr. 11 din 10 martie 2017.

13.7. Între timp, la 20.04.2017, **fiind implicat în 2 proceduri diferite bazate pe acelaș obiect** (specială și de contencios administrativ), ÎI "Moiseev Aurel" a contestat la Curtea de Apel Chișinău hotărîrea din 23 martie 2017 de retragere a autorizațiilor iar la 19.05.2017 a înaintat la judecătoria Chișinău sediul Centru cererea de chemare în judecată împotriva ANTA cu privire la anularea actului administrativ (deciziei de retragere a autorizațiilor), reținînd lipsa competenței Agenției la retragerea autorizațiilor precum și dublarea procedurii de retragere a acestora.

13.8. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 iulie 2017, pe motive de procedură, a fost admis apelul declarat de ÎI "Moiseev Aurel" și remisă cauza la rejudecare în instanța de fond.

13.9. Prin încheierea judecătoriei Chișinău sediul Centru din 28 septembrie 2017 au fost conexeate ambele pricini pentru a fi examinate într-un proces unic, iar prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2017 s-a constatat competența examinării cauzei de către Judecătoria Criuleni, sediul Dubăsari, drept instanța sesizată mai întîi.

13.10. Decizia și acțiunile ANTA prin care au fost retrase autorizațiile de transport rutier de persoane prin servicii regulate în trafic interrațional din 07.04.2015 **sunt în afara cadrului legal.**

13.11. **Prin Hotărîrea Guvernului nr. 539 din 23.04.2008** *Cu privire la crearea Instituției publice "Agenția Națională Transport Auto", cu modificările ulterioare, a fost aprobat Regulamentul Agenției Naționale Transport Auto, cu stabilirea exactă a atribuțiilor legale.*

13.12. **Potrivit art.7 pct. 5) din Capitolul II al Regulamentului,** în atribuția Agenției se regăsește doar eliberarea autorizațiilor de transport rutier de persoane prin servicii regulate ale operatorilor de transport rutier licențiați conform legii și stabiliți în Programul de transport rutier, aprobat/coordonat de către organul central de specialitate dar nu și atribuția de retragere a autorizațiilor date. Or, procedura de retragere a autorizațiilor ține doar de competența instanței de judecată. În situația în care ANTA *ar avea de drept această atribuție, ar decădea necesitatea adresării obligatorii a ANTA în instanța de judecată anume cu cererea de retragere a autorizațiilor.*

13.14. **Conform prevederilor art. 3431 CPC:** *(1) Autoritățile administrației publice și instituțiile abilitate prin lege cu funcții de reglementare și de control, pot cere, în cazurile prevăzute de lege, suspendarea sau, după caz, retragerea licențelor/autorizațiilor ce vizează activitatea de întreprinzător, fapt ce are ca efect imposibilitatea continuării acestei activități la nivel de întreprindere sau de unitate funcțională autorizată a acesteia.*

13.15. Din conținutul normei enunțate constatăm că ANTA are atribuții de "reglementare și control" și **poate cere retragerea autorizației, însă, retragerea nemijlocită a autorizațiilor este exclusiv prerogativa instanței și în baza unei hotărîri judecătorești irevocabile.**

13.16. În speță, retragerea autorizației este efectuată dublu și se constată dubla sancționare, fapt ce echivalează cu încălcarea dreptului titularului la un proces echitabil. În situația creată, atît ANTA cît și instanța de fond "dețin" atribuții identice și emit acte cu acelaș conținut și valoare juridică, ceea ce duce la neglijarea principului de obiectivitate și imparțialitate a instanței, care este asimilată cu o autoritate a administrației publice.

IV – EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PREȚINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI,  
PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII  
(A se vedea Partea a IV-a a Notiței Explicative)

14.

14.1. Consider că prevederile art.10 alin.(1) lit.a) din Codul Transporturilor Rutiere, adoptat prin Legea nr.150 din 17.07.2014, în partea formulării ”*să retragă, parțial sau total, autorizații*”, contravine următoarelor articole din Constituție:

**Articolul 4**

**Drepturile și libertățile omului**

(1) *Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.*

(2) *Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.*

**Articolul 8**

**Respectarea dreptului internațional și a  
tratatelor internaționale**

(1) *Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.*

(2) *Intrarea în vigoare a unui tratat internațional conținând dispoziții contrare Constituției va trebui precedată de o revizuire a acesteia.*

**Articolul 9**

**Principiile fundamentale privind proprietatea**

(1) *Proprietatea este publică și privată. Ea se constituie din bunuri materiale și intelectuale.*

**Articolul 15**

**Universalitatea**

*Cetățenii Republicii Moldova beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.*

**Articolul 20**

**Accesul liber la justiție**

(1) *Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.*

(2) *Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.*

**Articolul 26**

**Dreptul la apărare**

(1) *Dreptul la apărare este garantat.*

(2) *Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.*

**Articolul 53**

**Dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică**

(1) *Persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei.*

(2) Statul răspunde patrimonial, potrivit legii, pentru prejudiciile cauzate prin erorile săvârșite în procesele penale de către organele de anchetă și instanțele judecătorești.

#### **Articolul 54** **Restrângerea exercițiului unor drepturi sau** **al unor libertăți**

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(1) Organele centrale de specialitate ale statului sînt ministerele. Ele traduc în viață, în temeiul legii, politica Guvernului, hotărîrile și dispozițiile lui, conduc domeniile încredințate și sînt responsabile de activitatea lor.

#### **Articolul 114** **Înfăptuirea justiției**

Justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești.

#### **Articolul 127** **Proprietatea**

(1) Statul ocrotește proprietatea. (2) Statul garantează realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicție cu interesele societății.

14.2. Potrivit jurisprudenței constituționale, în orice societate democratică protecția persoanei este una din atribuțiile de bază ale statului, iar posibilitatea persoanei de a utiliza în instanța de judecată toate mijloacele procedurale necesare pentru apărarea sa constituie un remediu efectiv pentru asigurarea principiului unui proces echitabil, principiu care se desprinde din cuprinsul articolului 20 alin.(1) din Constituție, conform căruia orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

14.3. Principiul accesului liber la justiție, consacrat de articolul 20 din Constituție, reprezintă facultatea oricărei persoane de a introduce o acțiune în justiție, implicând obligația relativă a statului să soluționeze această acțiune. Curtea Europeană a subliniat că limitările stabilite prin legislația națională nu pot afecta dreptul în substanța sa, ci trebuie să urmărească un scop legitim și să existe un raport de proporționalitate între măsurile stabilite și scopul urmărit.

14.4. Exercițarea dreptului constituțional al persoanei la repararea prejudiciilor cauzate de o autoritate publică se circumscrie principiilor constituționale ale universalității, egalității și accesului liber la justiție. În virtutea acestor principii, cetățenii Republicii Moldova beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și-au obligațiile prevăzute de acestea; respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului; orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime; nici o lege nu poate îngradi accesul liber la justiție (articolele 15, 20, 53 din Constituție). Funcționarea oricărei societăți democratice presupune în permanență ca premisă esențială în realizarea statului de drept necesitatea creării unui sistem instituționalizat de control capabil să „cenzureze” activitatea

autorităților publice la orice nivel, astfel încât puterea deținută să nu devină o prerogativă la discreția celor ce o exercită.

14.5. Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, elaborată în cadrul Consiliului Europei, deschisă pentru semnare la Roma, la 4 noiembrie 1950, a intrat în vigoare în septembrie 1953, consacra, pe de o parte, o serie de drepturi și libertăți civile și politice și stabilește, pe de altă parte, un sistem vizând garantarea și respectarea de către statele contractante a obligațiilor asumate de acestea.

14.6. Republica Moldova a ratificat Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului (C.E.D.O.), precum și Protocoalele adiționale la aceasta și au devenit parte integrantă a dreptului intern, având prioritate față de acesta, altfel spus C.E.D.O. și protocoalele adiționale au devenit izvor de drept intern obligatoriu și prioritar, ceea ce, în plan național, are drept consecință imediată aplicarea convenției și protocoalelor de către instanțele judecătorești, iar în plan internațional acceptarea controlului prevăzut de C.E.D.O. cu privire la hotărârile judecătorești naționale.

14.7. Ca o garanție a respectării drepturilor omului, Convenția prevede în art.6, pct.1 dreptul oricărei persoane la un proces echitabil: "Orice persoană are dreptul de a-i fi examinată cauza în mod echitabil, public și într-un termen rezonabil, de către un tribunal independent și imparțial, stabilit prin lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva sa".

14.8. Complexitatea procedurilor și neclaritățile privind natura juridică a unor acte pot constitui și ele obstacole pentru realizarea unui acces efectiv la o instanță, așa cum rezultă din cauza De Geouffre de la Pradelle c. Franța. În opinia Curții, obligația statelor este de a oferi justițiabililor o posibilitate clară, concretă și efectivă de a contesta în instanță un act, care reprezintă o ingerință în drepturile lor.

14.9. Accesul liber la justiție este consacrat, ca drept cetățenesc fundamental, atât prin art.6 pct.1 din Convenție, cât și prin art.20 din Constituția Republicii Moldova, prin art.10 din Declarația universală a drepturilor omului, precum și prin art.14pct.1 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice.

14.10. Pentru ca dreptul de acces la o instanță să fie respectat, trebuie ca instanța în fața căreia este adusă cauza să se bucure de jurisdicție deplină; ea trebuie să fie competentă să analizeze atât aspectele de fapt, cât și cele de drept ale cauzei. O instanță care este ținută de interpretarea dată de către un organ administrativ unei chestiuni de fapt sau de drept deduse judecății nu va fi considerată ca având jurisdicție deplină.

14.11. CtEDO a arătat că dreptul fiecărei persoane de a avea acces la justiție se completează cu obligația statului de a facilita accesul, astfel încât pentru respectarea acestei exigențe nu este suficientă obligația negativă de a nu împiedica în nici un fel accesul la o instanță, ci, uneori, statele sunt obligate să asigure adevărate drepturi sociale și economice.

14.12. Iar modificarea legislativă să fie inspirată dintr-un motiv imperios de interes general și să fie menținut un raport rezonabil de proporționalitate între interesul general urmărit și restrângerea drepturilor individuale.

14.16. În cuprinsul articolului 6 din Convenție, există câteva „principii de echitate” subordonate acestui articol, cel mai important dintre acestea este socotit cel al „egalității armelor”, care consacra ideea potrivit căreia fiecare parte din proces trebuie să aibă șanse egale de a-și prezenta cauza și că nimeni nu trebuie să beneficieze de un avantaj substanțial asupra adversarului său. Potrivit aceluiași principiu, părțile trebuie să aibă același acces la consemnări și la celelalte documente ale cauzei, cel puțin atâta vreme cât acestea joacă un rol în formarea opiniei instanței; fiecărei părți trebuie să i se dea posibilitatea să combată argumentele invocate de cealaltă parte.

Dreptul la un proces echitabil înseamnă și posibilitatea rezonabilă a oricărei părți de a expune cauza sa instanței de judecată, în condiții care să nu o dezavantajeze față de partea adversă, ceea ce se realizează prin asigurarea dreptului său la apărare.

## V- CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

(a se vedea capitolul V al Notiței explicative)

15.

15.1. Conform celor expuse concluzionăm că, acordarea competențelor cu putere de decizie (realizate prin restrângerea sau lipsirea de anume drepturi a titularilor- atribuții ce revin de drept instanțelor de judecată) unei autorități subordonate organului central de specialitate, vine în contradicție cu jurisprudența Curții Constituționale, potrivit căreia una din caracteristicile constituționale ale statului de drept o constituie obligațiunea statului, autorităților lui publice, instituțiilor, persoanelor oficiale **de a activa în limitele atribuțiilor lor, stabilite de Constituție și legi.** (HCC nr.2 din 19.01. 1998, M.O. nr.12-13/8 din 19.02.1998).

15.2. În acelaș timp, **dublarea sancțiunilor** aplicate titularului de drept atât de către o instituție publică cât și de organul judiciar este incompatibilă cu prevederile CoEDO, fapt pentru care statul pârît este criticat și sancționat de către CtEDO, care obligă statele-părți ale Convenției să acționeze în spirit legal cu asigurarea valorilor instituite și protejate de legislația națională și internațională.

15.3. Mai mult decât atât, prin instituirea unor proceduri judiciare contradictorii, prin care sunt limitate drepturile persoanelor fizice/juridice în comparație cu drepturile autorităților publice se **crează o incertitudine legală.** Potrivit definiției date în jurisprudența CtEDO noțiunii de certitudine legală, se menționează că legislația națională trebuie să fie expusă cu o suficientă precizie pentru a oferi posibilitatea persoanelor de a-și reglementa comportamentul în sensul posibilității obținerii unor "consultații adecvate" de a prevedea în caz de necesitate la un nivel rezonabil, consecințele, ce pot surveni în rezultatul anumitor acțiuni (Sunday Times v UK , § 49).

**Prin prezenta sesizare** solicit Curții Constituționale recunoașterea neconstituționalității prevederilor art.10 alin.(1) lit.a) în partea formulării "**să retragă parțial sau total, autorizații**" din Codul transporturilor rutiere, adoptat prin Legea nr.150 din 17.07.2014.

## VI – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

(A se vedea capitolul VI din Notița Explicativă)

16.

### 16.1. Legislația națională relevantă:

a) **Regulamentul Agenției Naționale Transport Auto**, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 539 din 23.04.2008 ”Cu privire la crearea Instituției publice “Agenția Națională Transport Auto” Potrivit art.7 pct. 5) din Capitolul II al Regulamentului, în atribuția Agenției se regăsește doar eliberarea autorizațiilor de transport rutier de persoane prin servicii regulate ale operatorilor de transport rutier, licențiați conform legii și stabiliți în Programul de transport rutier, aprobat/coordonat de către organul central de specialitate dar nu și atribuția de retragere a autorizațiilor.

b) **Art. 38 alin. (23) Codul transporturilor rutiere:** ”Decizia de retragere a autorizației poate fi contestată de către operatorul de transport rutier ale cărui drepturi și/sau interese legitime sînt afectate prin cerere prealabilă depusă în conformitate cu prevederile Legii contenciosului administrative”.

c) **Legea contenciosului administrativ nr.793 din 10.02.2000 art.1 alin.(2):** „Orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

d) **Alin.(1) și (2) art. 3 din Legea susmenționată (1)** Obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actele administrative, cu caracter normativ și individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege al unei persoane, inclusiv al unui terț, emise de: a) autoritățile publice și autoritățile asimilate acestora în sensul prezentei legi; (2) Obiect al acțiunii în contenciosul administrativ poate fi și nesoluționarea în termenul legal a unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege.

e) **Articolul 5 al Legii date, subiecți cu drept de sesizare în contenciosul administrativ sînt:**

a) persoana, (...) care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri - în condițiile art. 14 al prezentei legi; ~

f) **Art. 14 prevede că :**(1) Persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ va solicita, printr-o cerere prealabilă, autorității publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia, în cazul în care legea nu dispune altfel.

g) **Art. 15 din Lege, procedura de examinare a cererii prealabile este următoarea:** (1) Cererea prealabilă se examinează de către organul emitent sau ierarhic superior în termen de 30 de zile de la data înregistrării ei, decizia urmînd a fi comunicată de îndată petiționarului dacă legislația nu prevede altfel.

h) **Art. 16 din Legea contenciosului administrativ:** (1) Persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prealabilă sau nu a primit nici un răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte, a actului respectiv și repararea pagubei cauzate.

i) **Art.17 din Lege:** 1) Cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea

nu dispune altfel. Acest termen curge de la: a) data primirii răspunsului la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea acesteia;

**j) Articolul 12 Cod procedură civilă:** (1) Instanța judecătorească soluționează pricinile civile în temeiul Constituției Republicii Moldova, al tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, al legilor constituționale, organice și ordinare, al hotărârilor Parlamentului, al actelor normative ale Președintelui Republicii Moldova, al ordonanțelor și hotărârilor Guvernului, al actelor normative ale ministerelor, ale altor autorități administrative centrale și ale autorităților administrației publice locale. În cazurile prevăzute de lege, instanța aplică uzanțele dacă nu contravin ordinii publice și bunelor moravuri.

Dacă în tratatul internațional la care Republica Moldova este parte sînt stabilite alte reglementări decît cele prevăzute de legislația internă, instanța, la judecarea pricinii, aplică reglementările tratatului internațional.

**k) Articolul 12<sup>1</sup> Cod procedura civilă:** (1) Dacă în procesul judecării pricinii se constată că norma de drept ce urmează a fi aplicată sau care a fost deja aplicată este în contradicție cu prevederile Constituției Republicii Moldova, iar controlul constituționalității actului normativ este de competența Curții Constituționale, instanța de judecată formulează o sesizare a Curții Constituționale pe care o transmite prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

(3) Din momentul emiterii de către instanță a încheierii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și pînă la adoptarea hotărîrii de către Curtea Constituțională, procedura de examinare a pricinii sau de executare a hotărîrii pronunțate se suspendă.

**l) Art. 343<sup>1</sup> Cod procedură civilă:** (1) Autoritățile administrației publice și instituțiile abilitate prin lege cu funcții de reglementare și de control, pot cere, în cazurile prevăzute de lege, suspendarea sau, după caz, retragerea licențelor/autorizațiilor ce vizează activitatea de întreprinzător, fapt ce are ca efect imposibilitatea continuării acestei activități la nivel de întreprindere sau de unitate funcțională autorizată a acesteia.

## **16.2. Legislația internațională relevantă:**

**a) Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art.6:** "Orice persoană are dreptul de a-i fi examinată cauza în mod echitabil, public și într-un termen rezonabil, de către un tribunal independent și imparțial, stabilit prin lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva sa".

## VII- LISTA DOCUMENTELOR

(A se vedea capitolul VII al Not iei Explicative)

17. Cauza civilă nr.2c-16/17 (24-2c-2849-17082017)

## VIII-DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA

(A se vedea capitolul VIII al Notiiiei Explicative)

18. Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul

Chișinău

Data

23.11.2017

*Lutu Tatiana - [Signature]*  
(Semnătura autorului sesizării sau a reprezentantului)

**Judecătoria Criuleni, rl Dubăsari (s.Ustia)**

*Judecător: Alexandru Motricală*

**Petiționar:** – Autoritatea Administrativă, ”Agenția Națională Transport Auto”, sediul: mun. Chișinău, str. Aleea Gării, 6, tel: 022444003

**Persoana Interesata:** - ÎI ”Moiseev Aurel”, s. Pîrîta, rl Dubăsari  
reprezentant: avocata Tatiana Guțu,  
str. Tighina, 49a, mun. Chișinău  
tel:069392118, email:tatyanagutzu@gmail.com

## **CERERE**

### ***privind ridicarea excepției de neconstituționalitate***

Pe rolul judecătoriei Criuleni, rl Dubăsari, (s. Ustia), în procedura judecătorului Alexandru Motricală, se examinează cauza civilă nr.2c-16/17 (24-2c-2849-17082017) intentată la cererea Autorității Administrative ”Agenția Națională Transport Auto” către persoana interesată ÎI „Moiseev Aurel”, cu privire la retragerea autorizațiilor de transport rutier de persoane prin servicii regulate în trafic interraional și cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a ÎI ”Moiseev Aurel” către Autoritatea Administrativă ”Agenția Națională Transport Auto” cu privire la anularea actului administrativ (Deciziei nr.11 din 10.03.2017 prin care s-a decis retragerea autorizațiilor de transport rutier de persoane prin servicii regulate în trafic interraional.

Petiționarul a retras autorizațiile menționate și își întemeiază acțiunea pe prevederile art.10 alin.(1) lit.a) din Codul transporturilor rutiere, și anume că, Agenția (Agenția Națională Transport Auto), în limitele competenței sale, are dreptul să elibereze, să suspende ori **”să retragă, parțial sau total, autorizații”** în condițiile legii.

Norma legală menționată supra vine în contradicție cu normele constituționale precum art.20 ”*accesul liber la justiție*”, art.53 ”*dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică*” art.54 ”*restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*” art.114 ”*înfăptuirea justiției*”.

Conform paragrafelor 79-80 din hotărîrea Curții Constituționale nr.2 din 09 februarie 2016 pentru interpretarea art.135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituție, controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate.

Curtea a menționat că dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil.

Conform paragrafelor 82-83 din aceeași hotărâre, Curtea a reținut că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- excepției intră în categoria actelor cuprinse la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;
- (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
- (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect de sesizare prevederile contestate.

Curtea a reținut că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale.

Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate supra.

Articolul 12<sup>1</sup> CPC: Ridicarea excepției de neconstituționalitate  
*(1) Dacă în procesul judecării pricinii se constată că norma de drept ce urmează a fi aplicată sau care a fost deja aplicată este în contradicție cu prevederile Constituției Republicii Moldova, iar controlul constituționalității actului normativ este de competența Curții Constituționale, instanța de judecată formulează o sesizare a Curții Constituționale pe care o transmite prin intermediul Curții Supreme de Justiție.*

În conformitate cu art.12<sup>1</sup> alin.(3) CPC "Din momentul emiterii de către instanță a încheierii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și pînă la adoptarea hotărîrii de către Curtea Constituțională, procedura de examinare a pricinii sau de executare a hotărîrii pronunțate se suspendă".

În conformitate cu art. 260 alin.(1) lit.e) CPC "Instanța judecătorească este obligată să suspende procesul în cazul excepției de neconstituționalitate".

Astfel, avînd în vedere că sesizarea întrunește condițiile menționate, solicit admiterea cererii cu privire la sesizarea Curții Constituționale în vederea efectuării controlului constituționalității și suspendarea procesului în prezenta cauză pînă la pronunțarea Curții Constituționale pe marginea respectivei sesizări.

Întemeiez cererea pe prevederile art.art. 12<sup>1</sup>, 56, 60, 81 CPC.

**Anexe:-** Sesizarea Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate.

23.11.2017

Avocat,

Tatiana Guțu

